

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 19P/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719200258
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Tagaj
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2019:6719200258.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Michalom Tagajom, vo veci starostlivosti o maloletého I. I., M. I., T. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen ako kolíznym opatrovníkom, občana SR, dieťa rodičov: matky J. I., M. R., T. XX.XX.XXXX, H. U. H. L. Š. XXXX/XX, F., doručovacia adresa: F. XXX/XX, XXX XX F., B. G., a otca D. I., M. I., T. XX.XX.XXXX, U. H. F., Š. D. XXXX/X, B. G., o návrhu na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletého I. I., M. I., T. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky J. I., M. R., T. XX.XX.XXXX.

II. Maloletého I. I., M. I., T. XX.XX.XXXX sú v bežných veciach oprávnení zastupovať a spravovať jeho majetok obaja rodičia.

III. Otec D. I., M. I., T. XX.XX.XXXX je počnúc od 17.01.2019 povinný prispievať na výživu maloletého I. I., M. I., T. XX.XX.XXXX sumou vo výške 160 Eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky J. I., M. R., T. XX.XX.XXXX s tým, že zameškané výživné na maloletého vo výške 27,42 Eur od 17.01.2019 do 31.01.2019, vo výške 110 Eur za mesiac február 2019, vo výške 110 Eur za mesiac marec 2019, vo výške 110 Eur za mesiac apríl 2019, vo výške 110 Eur za mesiac máj 2019, vo výške 110 Eur za mesiac jún 2019, vo výške 110 Eur za mesiac júl 2019, vo výške 110 Eur za mesiac august 2019, vo výške 110 Eur za mesiac september 2019 a vo výške 110 Eur za mesiac október 2019, celkom zameškané výživné vo výške 1 017,42 Eur je otec povinný zaplatiť v celosti k rukám matky v lehote do 30 dní od vykonateľnosti tohto rozsudku.

IV. Styk otca D. I., M. I., T. XX.XX.XXXX s maloletým I. I., M. I., T. XX.XX.XXXX súd neupravuje.

V. Daňový bonus na maloletého I. I., M. I., T. XX.XX.XXXX si bude uplatňovať matka J. I., M. R., T. XX.XX.XXXX.

VI. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietá.

VII. Týmto dochádza k zmeně rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/301/2015-216 zo dňa 01.12.2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/301/2015-241 zo dňa 08.01.2018, vo výroku I. a vo výroku II.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, J. I. sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.01.2019 domáhala: (1) zverenia jej maloletého syna I. do osobnej starostlivosti, (2) určenia, že bude zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach, (3) určenia vyživovacej povinnosti otca maloletého v sume 150 Eur

mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci k jej rukám, (4) zaviazania otca v lehote 30 dní (č.l. 276) na doplatenie výživného od 21.12.2018, kedy bolo vydané uznesenie tunajšieho súdu č.k. 15P/22/2018-17 a (5) zaviazanie otca na uhradenie rodinných prídavkov za obdobie, ktoré neoprávnene poberal. Súčasne žiadala (6) styk otca s maloletým neupraviť. V priebehu sporu na pojednávaniach uviedla, že výživné žiada určiť vo výške 160 Eur mesačne a zameškané výživné žiada doplatiť spätne a to odo dňa, kedy jej bol na základe neodkladného opatrenia maloletý zverený. Uviedla, že jej manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/246/2012-365 zo dňa 22.07.2014, ktorým jej súčasne boli do osobnej starostlivosti zverené deti - syn I. Z. S. I.. Následne rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/301/2015-216 zo dňa 01.12.2017 súd maloletého I. zveril do osobnej starostlivosti otca D. I. a zaviazal navrhovateľku platiť výživné v sume 130 Eur mesačne k rukám otca. Od 10.12.2018 býva maloletý I. opäť u nej a tunajší súd neodkladným opatrením - uznesením č.k. 15P/22/2018-17 zo dňa 21.12.2018 zveril maloletého I. do jej starostlivosti a zaviazal otca platiť výživné v sume 50 Eur mesačne k jej rukám a súčasne jej uložil v lehote 30 dní podať návrh vo veci samej. Z uvedeného dôvodu návrh vo veci samej podala. Rozhodnutie I. odísť od otca a vrátiť sa k nej bolo slobodné, bez jej vplyvu a bez vplyvu jej rodičov.

2. Otec, D. I. sa k návrhu vyjadril podaním doručeným súdu dňa 01.03.2019. Vyjadrenia matky označil za klamlivé a účelové. Žiadal, aby sa súd oboznámil so spisom sp.zn. 5P/301/2015. Uviedol, že cieľom matky je cez výživné finančne zaťažiť otca, aby tak ona mala na dovolenky a ľahký život, pričom si je vedomá, že má okrem ich spoločných dvoch detí aj ďalšie tri deti. Žiadal, aby mal. I. prišiel slobodne vypovedať pred sudcu a slobodne tak vyjadril svoju vôľu.

3. Na (prvom) pojednávaní dňa 20.03.2019 súd vykonal neformálny pohovor s maloletým I. v zmysle § 38 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku. Maloletý I. uviedol, že (pozn.súdu - v tom čase) navštevuje 9. ročník F. Š. T. R.Č. D. F.; aktuálne býva s matkou a na striedačku aj u starých rodičov. Čakali ho prijímacie pohovory- chcel ísť na K. N.. K.. U. D. H. H. alebo do Banskej Bystrice na G.Ú. B. Š. V.. Pokiaľ by mal porovnať bývanie u matky a otca, u matky má väčší pokoj na učenie, nakoľko u otca sa mohol učiť len keď išli deti spať. U otca pozoroval v poslednej dobe nezáujem o jeho osobu. Pokiaľ ide o nové oblečenie, hlavne topánky sa mu kupujú každé tri mesiace. Jednoznačne uviedol, že chce bývať u matky. Otec ho sklamal a v poslednej dobe spolu nekomunikujú. Styk s otcom nechcel aby súd upravoval. Matka na pojednávaní uviedla, že maloletý má nohu č. 48, čo je dosť špecifická veľkosť a je problém mu zohnať topánky, preto musí vyhľadávať špecializované predajne. Chce takisto dopriať maloletému, aby mal aj zážitky - chce chodiť na „fitness“, lyžovať a preto mu kúpila lyžiarsku výstroj. Taktiež musela za „venček“ zaplatiť 130 Eur, nakoľko otec nezaplatil nič. Poukázala na to, že otec maloletého je tiež živnostník a deklaruje, že mu obchod nejde, že ide do krachu a že má tri ďalšie deti. Má však za to, že rozhodnutie otca urobiť tri ďalšie deti nebolo zodpovedné v jeho živote a nemôže mať táto skutočnosť vplyv na výšku výživného na maloletého I.. Poukázala ďalej na to, že s otcom maloletého predali spoločný dom a každý dostal po 106 000 Eur. Taktiež poukázala na to, že prehrala na tunajšom súde spor, ktorý mala jej firma s firmou jej exmanžela, na základe ktorej skutočnosti vyplatila exmanželovej firme cez 11 000 Eur. Uviedla ďalej, že chce kúpiť pre ňu a pre deti 3-izbový byt za zostatok peňazí z predaja rodinného domu, po ponížení o odmenu advokátov, ktorí ju zastupovali v súdnych sporoch. Poukázala tiež na to, že dcéra, ktorú má spoločne s exmanželom, chodí na vysokú školu a platí na ňu rovnako ako exmanžel - 150 Eur. Exmanžel sa však vôbec o dcéru nezaujíma a nekomunikuje s ňou. Priemerný čistý mesačný zárobok uviedla cca 450-500 Eur, s tým, že z firmy si vypláca 220 Eur. Pobera tiež prídavky na deti po 24 Eur. Pomáhajú jej rodičia. Je síce vyštudovaná zdravotná sestra, avšak v odbore nepracovala kvôli tomu, že exmanžel si to neprial. Neuvažovala nad tým pracovať ako zdravotná sestra v súčasnosti. Z predaja domu má zostatok na účte asi 60 000 Eur a zvyšných 40 000 Eur vrátila rodičom. Pokiaľ ide o daňový bonus, tento si uplatňuje jej exmanžel a preto žiadala, aby súd určil, že ona bude oprávnená si daňový bonus na dieťa uplatňovať. Uviedla ďalej, že na maloletého za mesiac december r. 2018 otec zaplatil 83 Eur a od januára 2018 platí otec na maloletého výživné 50 Eur mesačne v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Ako náklady na domácnosť uviedla sumu 230 Eur na nájom s energiami, ďalej sumu 16,87 Eur na internet, ďalej sumu 300 až 400 Eur na stravu. Ostatné náklady (na nohavice, pyžamá, boxerky, drogérie), nevedela presne vyčíslit, nakoľko sa kupujú priebežne. Čo sa týka mimoriadnych výdavkov, zaplatila 130 Eur za „venček“, 375 Eur za lyžiarske veci, 80 Eur za tenisky maloletého a 55 Eur za školský výlet do Osvienčimu. Vyživovacie povinnosti má len k svojim dvom deťom.

Kolíznym opatrovníkom žiadal návrhu v plnom rozsahu vyhovieť (pokiaľ ide o úpravu starostlivosti) a poukázal na vôľu maloletého byť u matky. Výživné navrhol upraviť primerane, vzhľadom na možnosti a schopnosti oboch rodičov. Uviedol tiež, že styk maloletého s otcom na tento čas nie je potrebné upravovať.

4. V podaní doručenom súdu dňa 02.04.2019 navrhovateľka uviedla, že maloletý I. bude mať 16 rokov, pripravuje sa na strednú školu v Banskej Bystrici, meria 196 cm, váži 90 kg a veľkosť nohy má č. 48. Rozhodol sa spraviť niečo so svojou kondíciou a tomu prispôbiť stravovanie a životný štýl. Uviedla kalkulované výdavky na stravu maloletého vo výške 270 Eur. Taktiež uviedla položkovite náklady na osobnú kozmetiku, cestovné náklady, lieky, kultúrne podujatia s tým, že celkové výdavky na maloletého I. vyčíslila na sumu 591 Eur a preto požadovanú sumu výživného považovala za minimum. Uviedla ako svoje ďalšie mesačné výdavky na dcéru I. sumu 445 Eur.

5. Na výzvu súdu (č.l. 242), aby otec maloletého zdôvodnil, prečo nemá finančné prostriedky na právneho zástupcu (vzhľadom na vedomosť súdu o tom, že získal 106 000 Eur z predaja rodinného domu) otec maloletého uviedol (č.l. 257 a nasl.), že vyplatil „čiastočne všetky“ dlhy, ktoré mal z minulosti a o ktorých mala vedomosť aj navrhovateľka. Z predaja domu mu ostalo 850 Eur. Navrhol rozhodnúť tak, že maloletý I. bude zverený do starostlivosti matky, styk otca s maloletým nebude upravený a otec bude povinný platiť mesačné výživné v sume 50 Eur. Uviedol, že býva v maličkom 3-izbovom byte s partnerkou a ich troja spoločnými deťmi a tiež so svojim otcom, ktorý je vážne chorý. Za klamlivé označil tvrdenie navrhovateľky, že vrátila 40 000 Eur svojim rodičom, ako aj to, že peniaze z predaja domu použila na vyplatenie advokátov. Spochybnil ďalej navrhovateľkou uvádzaný čistý príjem 450 -500 eur s poukazom na to, že výška minimálnej mzdy je 520 Eur - trval na tom, že navrhovateľka zarába minimálne 1000 Eur mesačne. Potvrdil, že od roku 2019 platí výživné na mal. I. v sume 50 eur mesačne. Uviedol, že od 08.01.2019 je na PN a poberá len nemocenské dávky a iné príjmy nemá. Jeho zdravotný stav je dlhodobo nepriaznivý a obáva sa, že bude nútený požiadať o úplný alebo čiastočný invalidný dôchodok. Celkovo má 5 detí a jeho zdravotný stav mu dáva len minimálne možnosti, aby svoje deti vyživoval v štandarde, ktorý si bude môcť finančne dovoliť.

6. V podaní doručenom súdu dňa 04.06.2019 (č.l. 278 a nasl.) navrhovateľka uviedla, že je klamstvom tvrdenie otca maloletého, že sa nemôže dostaviť na súd, nakoľko pri predaji rodinného domu (pozn. súdu - 02/2019) sa zúčastňoval rokovaní a stretnutia sa museli prispôbovať jemu, lebo bol pracovne odcestovaný a po podpísaní zmluvy sa celé dni sťahoval na novú adresu. Pýtala sa, či k tomu mal súhlas ošetrojúceho lekára. Uviedla ďalej, že požadované výživné 160 Eur je len nepatrnou čiastkou reálnych nákladov. Pri určení výšky výživného žiadala zohľadniť aj osobnú starostlivosť o ich spoločné deti.

7. Dňa 11.06.2019 bolo súdu doručené podanie od maloletého I. (č.l. 286-287), v ktorom uviedol, že ho otec nekontaktuje, nezaujíma sa o neho ani jeho študijné výsledky, ani či ho zobrali na strednú školu a dokonca si ho zablokoval na sociálnej sieti. Uviedol ďalej tiež, že začal chodiť do posilňovne. Vyjadril sa tiež k časom, kedy bol u otca - uviedol, že jeho pohyb u otca bol obmedzený, nemohol často chodiť von, pretože musel strážiť „dvojičky“, obmedzené bolo aj jeho vreckové. Bol obmedzovaný v pohybe aj v dome, nakoľko musel byť potichu kým chlapci spali. Stalo sa mu, že mu aj zmizli našetrené peniaze. Keď išiel k psychologičke, musel mať zapnutý diktafón a predtým dve hodiny sedel s otcom v aute a tam ho pripravoval na to, čo má hovoriť. Mal si tiež nahrávať matku, keď prišla na dom. Posledný rok ho nechválil, nepovedal mu pekné slovo. Nemohol si vodiť domov kamarátov. Čo sa týka matky, u nej si môže vodiť aj kamarátov, dáva mu vreckové 25 Eur plus peniaze na cvičenie a kino. Zlepšili sa mu výsledky v škole. Konečne má pocit, že žije a nie prežíva.

8. Na výzvu súdu (č.l. 295), aby otec maloletého predložil dôkazy o jeho dlhoch, ktoré podľa jeho vyjadrenia (č.l. 262) vyplácal veriteľom a aby predložil dôkazy o ich uhradení, otec maloletého tieto dôkazy odmietol poskytnúť s poukazom na ochranu osobných údajov (č.l. 343 a nasl.). Mal ďalej za to, že bolo dostatočne preukázané jeho zadlženie. Na právneho zástupcu nemá financie. Výsluch maloletého (už) nenavrhol. K pravdepodobnej dĺžke jeho PN sa vyjadril nevedel. Uviedol, že do spisu nemohol nahliadnuť pre PN a že všetky podania, ktoré boli podané do podateľne súdu, podávala jeho partnerka, ktorá mu však nedala súhlas, aby ona nazerala do súdneho spisu. V podaniach zo dňa 11.07.2019 ďalej uviedol (i) mesačné náklady (zálohové platby) na byt - SBD 138 Eur a SSE 12 Eur, (ii) štvrtročné náklady (zálohové platby) na byt - SPP 11 Eur a (iii) ročné náklady - smeti za 4 osoby 100 Eur a daň z bytu a garáže 25 Eur. Záverom uviedol, že nateraz s výškou výživného v sume 160 Eur, ani s doplatením výživného nesúhlasí, nakoľko má 51 rokov a nepriaznivý zdravotný stav, pričom sa musí zmieriť s tým, že to vyzerá na predčasný či už polovičný alebo celkový invalidný dôchodok. Momentálne žije len z nemocenských dávok. Dňa 12.07.2019 doručil doklady o čiastočných nákladoch na maloletého za obdobie, kedy mu bol zverený do osobnej starostlivosti (č.l. 394).

9. Dňa 19.09.2019 a 05.11.2019 predložila navrhovateľka vyčíslenie nákladov na maloletého a na domácnosť a pripojila aj doklady o nákladoch (č.l. 411-413 a č.l. 448-451). Uviedla, aby otec maloletého dal každému svojmu dieťaťu čo mu prináleží vzhľadom na vek a výživné 50 Eur je pre mal. I. nepostačujúce a ceny neustále rastú a maloletý dospieva.

10. Dňa 06.11.2019 sa vo veci konalo (tretie) pojednávanie a to v neprítomnosti otca maloletého, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil z dôvodu jeho PN, avšak súhlasil s konaním a rozhodnutím v jeho neprítomnosti (č.l. 441). Opätovne žiadal, aby sa súd oboznámil s predchádzajúcimi konaniami od rozvodového konania. Nerozumel, prečo je na pojednávanie predvolávaný aj maloletý I.. Vyjadril svoju nedôveru v sudcu a súdnictvo a svoje zlé skúsenosti so zvolenským súdom. Okrem už uvádzaných výdavkov spojených s bytom uviedol, že má vyživovaciu povinnosť 150 Eur mesačne voči dcére I. a 50 Eur mesačne k synovi I.. Od 08.01.2019 je na dlhodobej PN a vyplácajú mu nemocenskú dávku v priemere 250 Eur - iný príjem od nástupu do PN nemá. Jeho partnerka poberá rodičovský príspevok 278,90 Eur plus 73,02 Eur prídavky na tri deti. Partnerka pre zlý zdravotný stav dvojčiek nemohla nastúpiť do pracovného pomeru a jeho otec je narodený v roku 1942 a je ZŤP. Zotrval na tom, aby bol maloletý I. zverený do starostlivosti matky, aby styk otca s maloletým nebol upravený a aby bol povinný platiť mesačné výživné na mal. I. v sume v sume 50 Eur mesačne.

11. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu - žiadala, aby jej bol maloletý I. zverený do osobnej starostlivosti a aby styk otca s maloletým nebol upravený. Pokiaľ ide o zastupovanie maloletého a spravovanie jeho majetku v bežných veciach, súhlasila, aby maloletého zastupovali v bežných veciach a spravovali jeho majetok obaja rodičia. Čo sa týka uplatňovania daňového bonusu, z opatrnosti žiadala, aby aj toto do výroku súdneho rozhodnutia bolo poňaté. Pokiaľ ide o výšku výživného, trvala na sume 160 Eur mesačne, pričom požadovala aj doplatenie výživného späť a to odo dňa, kedy jej bol maloletý na základe neodkladného opatrenia zverený do osobnej starostlivosti. Potvrdila, že otec maloletého od januára 2019 uhrádza každý mesiac po 50 Eur výživné na maloletého v zmysle neodkladného opatrenia.

Čo sa týka pravidelných nákladov na maloletého, uviedla, že platí mesačne 230 Eur nájomné vrátane energií za tri osoby, ďalej týždenne 80-100 Eur za potraviny a hygienické potreby pre tri osoby; ďalej platí maloletému stravu na internáte 80 Eur mesačne, samotný internát stojí 28 Eur mesačne, za mesačný paušál za mobilný telefón maloletého I. platí 12 Eur, platí tiež mesačné poisťenie synovi 41,20 Eur. Dáva mu ďalej vreckové tak 60 - 80 Eur mesačne (podľa toho, koľko mu zostane z predchádzajúceho mesiaca) a z toho si maloletý platí jedlo mimo stravovania v škole ako aj voľno-časové aktivity a cestovné. Platí tiež internet a televíziu v sume 16,80 Eur mesačne na 3 osoby. K pravidelným ročným výdavkom uviedla poplatok za odpad 75 Eur na 3 osoby. Ako mimoriadne výdavky uviedla: ZRPŠ - 30 Eur, lyžiarsky výcvik - 30 Eur, ISIC karta - 20 Eur, zoznamovací výlet - 27 Eur. Ďalej odhadla náklady na školské potreby I. v sume 40 až 60 Eur a kufrík na prax v sume 55 Eur, ktorý by mu mal vydržať 4 roky. Bude mu tiež potrebné dokúpiť ešte obuv s oceľovou špicou a špeciálny odev do školy, avšak náklady na tieto veci ešte nevedela uviesť, nakoľko sa ešte nekupovali. Ďalej maloletému platí stužkovú v sume 120 Eur za 2 roky. Ako svoj netto príjem uviedla 480 Eur s tým, že im pomáhajú jej rodičia a jej sestra. Aktuálne sa im „ľahšie dýcha“, nakoľko získala peňažné prostriedky (pozn. súdu - 106 000 Eur) z predaja rodinného domu, ktorý patril do BSM navrhovateľky a otca maloletého.

12. Maloletý I. pri výsluchu uviedol, že do školy v Banskej Bystrici chodí už v nedeľu autobusom a to na internát (autobus má zastávku priamo pred internátom) a cena jedného lístka je od 0,58 do 0,68 Eur. Okrem nákladov na cestovné má náklady na internát v sume 28 Eur mesačne a na stravu na internáte 80 Eur mesačne s tým, že tieto výdavky platí navrhovateľka. Dosť často sa stáva, že mu jedlo v školskom zariadení nestačí a preto si dokupuje desiatu zhruba v cene 1,80 Eur a tiež si v nedeľu nakupuje v „LIDL“ potraviny na celý týždeň v sume asi 7 Eur. Aktuálne sa nevenuje žiadnemu krúžku ale chce chodiť na fitness a zapísali ho do basketbalového krúžku v rámci školy. V piatok po škole odchádza domov s tým, že v sobotu je väčšinu času preč - chodí s kamarátmi na kávu a podobne. V nedeľu sa učí a v prípade, že je to potrebné, navrhovateľka ho vyskúša. Veľkosť nohy má č. 48 s tým, že tenisky, resp. topánky mu vydržia tak rok. Stále rastie - má aktuálne cez 2 metre. Čo sa týka styku s otcom, aktuálne nie sú v kontakte. Boli v písomnom styku, avšak, keď otca požiadal, aby mu prispel na lyžiarsky výcvik, on toto odmietol, obviňoval ho z toho, že nejde o jeho slová a otec s ním prerušil kontakt. Pokiaľ ide o styk s otcom, tento momentálne nepožaduje upraviť - pokiaľ by sa mal stykať, tak iba s jeho deťmi. Čo sa týka víkendov, buď varí on alebo varí navrhovateľka. Pokiaľ ide o aktivity cez prázdniny, pri mori

neboli ale chodieval s navrhovateľkou na rôzne kúpaliská v rámci územia SR. Pokiaľ ide výdavky v škole, platil ZRPŠ, platí si učebnice, písacie potreby a podobne. Platili tiež 30 Eur za lyžiarsky výcvik s tým, že lyžiarsku výstroj ako takú, s výnimkou lyží má - zakupovala ho navrhovateľka minulý rok a ešte mu treba dokúpiť lyže. Čo sa týka mobilného zariadenia, platí paušál 12 Eur mesačne. Notebook tento rok ešte nepotrebuje, avšak od 2. ročníka, pokiaľ sa chce venovať tomu odboru, čo študuje, bude ho už potrebovať. Tak dvakrát za mesiac chodí do kina, pričom cena vstupného cez ISIC-kartu je 4 Eur. Do kina si kúpi maximálne minerálku. Pobyt na internáte hodnotil pozitívne - učí ho to samostatnosti.

13. Kolízny opatrovník na pojednávaní odkázal na svoje písomné správy a žiadal, aby bolo návrhu vyhovie - navrhol, aby bol maloletý zverený matke a styk otca s maloletým navrhol neupraviť. Pokiaľ ide o výšku výživného, vzhľadom na predložené listinné dôkazy a na osobu maloletého Marca mal za to, že navrhovateľkou požadovaná výška výživného je primeraná.

14. Podľa čl. 6 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení zákona č. 137/2019 Z.z. (ďalej len ako „CMP“), súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhl.

15. Podľa čl. 10 CMP, dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

16. Podľa § 32 CMP, účastníci sú povinní úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné na rozhodnutie. Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení.

17. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

18. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

19. Podľa § 38 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

20. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

22. Podľa § 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 183 ods. 2 druhá veta zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „CSP“), od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu.

24. Podľa čl. 5 CSP, zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní.

25. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

26. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

27. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

28. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

29. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

30. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

31. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

32. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

33. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

34. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

35. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nere realizoval.

36. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

37. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

38. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

39. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

40. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

41. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

42. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom maloletého a listinnými dôkazmi - konkrétne rodným listom maloletého I.; úradným záznamom ÚPSVaR Zvolen zo dňa 06.12.2018; úradným záznamom ÚPSVaR Zvolen zo dňa 14.12.2018; odpoveďami na lustráciu v REGOB maloletého, navrhovateľky a otca maloletého I.; odpoveďami na lustrácie navrhovateľky a otca maloletého I. v Sociálnej poisťovni; odpoveďami daňového úradu ohľadom daňových priznaní oboch rodičov za rok 2018, odpoveďou mesta Zvolen zo dňa 31.01.2019 o povesti, rodinných a majetkových pomeroch; odpoveďami ÚPSVaR Zvolen ohľadom evidencie uchádzačov o zamestnanie a prídavkov na deti; správami ÚPSVaR Zvolen zo šetrenia rodinných pomerov a vykonaného pohovoru s maloletým; Kúpnu zmluvou zo dňa 13.02.2019 medzi otcom maloletého a navrhovateľkou ako predávajúcimi a kupujúcim Š. U.; daňovými priznaniami oboch rodičov za rok 2018; listinnými dokladmi o výdavkoch na maloletého a domácnosť od oboch rodičov; odpoveďami bánk na lustrácie bankových účtov oboch rodičov a výpismi z bankových účtov a prehľadom obrátov na nich u oboch rodičov; dokladmi o práceneschopnosti otca maloletého; prepúšťacou správou otca maloletého; odpoveďou Sociálnej poisťovne o nemocenských dávkach otca maloletého; listinnými dôkazmi z pripojeného súdneho spisu tunajšieho súdu sp.zn. 15P/22/2018 (č.l. 17 a nasl. - uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia); listinnými dôkazmi z pripojeného súdneho spisu tunajšieho súdu sp.zn. 5P/301/2015 (č.l. 193-196 - písomné vyjadrenie otca k výške výživného; č.l. 216-230 rozsudok tunajšieho súdu, č.k. 5P/301/2015-216 zo dňa 01.12.2017; č.l. 232-233 opravné uznesenie tunajšieho súdu č.k. 5P/301/2015-232 zo dňa 14.12.2017; č.l.267-271 odvolanie otca voči rozsudku a č.l. 322 vyjadrenie otca k vyjadreniu matky).

43. Pokiaľ ide o dokazovanie, v zmysle čl. 6 a § 35 CMP, súd v konaní zisťuje skutočný stav veci. To znamená, že súd je povinný vykonať aj iné dôkazy ako tie, ktoré účastníci navrhnu alebo predložia (§ 36 CMP). Jednotlivé dôkazy súd hodnotil v zmysle čl. 10 CMP. Otec i navrhovateľka v priebehu konania predkladali množstvo listinných dôkazov, ktoré však v mnohých prípadoch s meritom veci nesúviseli a preto sa súd nie všetkými týmito listinami zaoberal a takisto nevykonal dokazovanie týmito s vecou nesúvisiacimi listinami - súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. apríla 2008, sp.zn. 3 Cdo/50/2008, v zmysle ktorého „súd nevykoná dôkazy, ktoré nie sú pre posúdenie veci relevantné a nemôžu smerovať k zisteniu skutočností predvídaných skutkovou podstatou právnej normy, ktorú treba na danú vec aplikovať. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania.“ Súd taktiež poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. 11. 2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011, v zmysle ktorého „všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania“. O tom, ktorý z navrhnutých dôkazov súd vykoná, rozhoduje súd a jednotlivé dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy. Súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR z 8. októbra 1997, sp.zn. I.ÚS 64/1997, N 50/1997, v zmysle ktorého „princíp voľného hodnotenia dôkazov v konaní pred súdmi v spojení so zásadou spravodlivého rozhodnutia veci umožňuje sudcovi a súdu vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia k takému rozhodnutiu vedú.“

44. Navrhovateľka sa v konaní domáhala zverenia maloletého I. do jej osobnej starostlivosti, s čím otec maloletého súhlasil. So zverením maloletého do osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasil aj maloletý I., pričom svoj názor prejavil tak písomným podaním (č.l. 286 -287), ako aj v rámci neformálneho rozhovoru so sudcom na prvom pojednávaní (20.03.2019) a na tomto názore zotrval aj pri svojom výsluchu na treťom pojednávaní (06.11.2019). Rovnako so zverením maloletého do osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasil aj kolízny opatrovník, ktorý šetrením (listinný dôkaz na č.l. 435 p.v.) zistil, že navrhovateľka má vhodné podmienky pre zabezpečovanie rovnomerného všestranného psychického, fyzického a sociálneho vývinu maloletého a že bytové pomery u matky sú na veľmi dobrej úrovni. Medzi všetkými účastníkmi tak bola zhoda, pokiaľ ide o otázku, komu má byť maloletý I. zverený. Zverenie maloletého I. do osobnej starostlivosti matky, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a vzhľadom aj na prejavovaný názor maloletého (ktorý sa v priebehu konania nemenil), súd považoval za súladné so záujmom maloletého (čl. 5 Zákona o rodine) a preto rozhodol tak, ako je výroku I. tohto rozsudku uvedené.

45. Vzájomnú zhodu dosiahli všetci účastníci konania aj v tom, že nežiadali upraviť styk maloletého s otcom. Súd opakovane zisťoval vôľu maloletého stykať sa s otcom a či žiada styk s otcom upraviť. Maloletý však uviedol, že otec sa o neho nezaujíma, otec s ním prerušil aj písomný kontakt, zablokoval si maloletého na sociálnej sieti a preto maloletý nechcel, aby bol styk otca s ním regulovaný súdnym rozhodnutím. Ani otec úpravu styku s maloletým nežiadal, rovnako ani matka. Vzhľadom na prejavovaný názor maloletého a vyjadrenia všetkých účastníkov dospel súd k záveru, že by boli proti vôli maloletého a nie v jeho najlepšom záujme, aby súd styk otca s ním upravoval a preto súd rozhodol tak, ako je vo výroku IV. uvedené.

46. Navrhovateľka sa návrhom domáhala, aby bola oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Takýto výrok súdu požadoval aj otec maloletého. Súd však na pojednávaní vyslovil názor, že zastupovanie a spravovanie majetku maloletého patrí do sústavy rodičovských práv a povinností, pričom tieto rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia (28 Zákona o rodine) a súd nezhliadol žiadny dôvod, aby tieto práva otcovi odňal. Navrhovateľka následne súhlasila, aby v prípade zverenia maloletého I. do jej osobnej starostlivosti, mali obaja rodičia právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veci. Proti takému určení nemal námietky ani kolízny opatrovník a ani maloletý a takéto určení je súladné s § 28 Zákona o rodine. Súd preto rozhodol tak, ako vo výroku II. tohto rozsudku uvedené.

47. Rodičia sa nezhodli v otázke výške výživného, ktoré má otec platiť na maloletého I.. Navrhovateľka žiadala výživné určiť v sume 160 Eur, ktorú sumu považovala za minimum vo vzťahu k reálnym nákladom na maloletého, pričom ona sama platila otcovi maloletého výživné na mal. I. v sume 130 Eur, pričom od posledného súdneho určenia výživného sa pomery zmenili. Otec navrhoval určiť výživné v sume 50 Eur mesačne, pričom argumentoval najmä tým, že (i) od 08.01.2019 je dlhodobo na PN s nepriaznivou prognózou zdravotného stavu, (ii) jeho príjem aktuálne predstavujú len nemocenské dávky v priemere 250 Eur mesačne, (iii) otec maloletého má celkovo päť vyživovacích povinností a jeho partnerka poberá len rodičovský príspevok a prídavky na deti a (iv) otec maloletého sa stará aj o svojho ťažko zdravotne postihnutého otca.

48. Z charakteru výživného ako dávky zročnej do budúcnosti vyplýva, že nemožno všetky výdavky preukázať, keďže budú vznikať až v budúcnosti. Nie všetky výdavky oprávnenej osoby musia byť exaktne preukázané, najmä pokiaľ ide o skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, pričom v prípade bežných výdavkov na stravu, obliekanie, obuv, hygienické potreby, školské potreby sú takéto skutočnosti známe z jeho činnosti, ako aj všeobecne známe (rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Cop/20/2016 z 21.06.2016).

49. Vychádzajúc z tvrdení navrhovateľky, z listinných dôkazov, ktorými navrhovateľka existenciu nákladov na domácnosť a na maloletého preukázala, ako aj vychádzajúc z praxe (poznatkov) súdu a tiež zo všeobecne známych skutočnostiach o bežných a nevyhnutných výdavkoch na maloleté deti a domácnosť, dospel súd k záveru, že nevyhnutné výdavky na maloletého Marca predstavujú priemerne na jeden mesiac 325,86 Eur a sú tvorené z nasledovných položiek :

49.1 suma 18,69 Eur, vypočítaná ako 24,38 % zo sumy 76,67 Eur ako alikvotnej mesačnej časti nákladov na jednu osobu z celkovej sumy 230 Eur z titulu mesačného nájomného a energií za všetky tri osoby

žijúce v spoločnej domácnosti (navrhovateľky, malolétého I. a jeho sestry I.) - miera 24,38 % bola určená pomerom 89/365 ako pomeru počtu dní trávených malolétym I. v domácnosti navrhovateľky počas školských prázdnin (89 dní školských prázdnin v školskom roku 2019/2020) k počtu všetkých kalendárnych dní v roku (365) s tým, že náklady na zabezpečenie bývania malolétého počas ostatných dní školského roka sú pokryté nákladmi na internát);

49.2 suma 66,67 Eur ako alikvotná mesačná časť sumy 80 Eur mesačne za internát, pripadajúca na 1 z 10 mesiacov školského vyučovania v školskom roku (pozn. súdu - prípadné znížené platby za internát počas PN malolétého v domácnosti by automaticky znamenali zvýšenú alikvotnú časť nákladov na bývanie v domácnosti navrhovateľky);

49.3 suma 133,33 Eur ako alikvotná mesačná časť na jednu osobu z celkovej sumy 400 Eur mesačných nákladov na stravu a na hygienické potreby pre tri osoby žijúce v spoločnej domácnosti;

49.4 suma 23,33 Eur ako alikvotná časť sumy pripadajúca na 1 z 10 mesiacov školského vyučovania v školskom roku zo sumy mesačných nákladov 28 Eur na stravné na internáte. (pozn. súdu - prípadné znížené platby za stravu na internáte počas prázdnin resp. počas PN malolétého by automaticky znamenali zvýšenú alikvotnú časť nákladov na stravu v domácnosti navrhovateľky);

49.5 suma 12 Eur ako mesačný paušál za mobilný telefón malolétého (pozn. súdu - vzhľadom na pobyt malolétého I. na internáte je odôvodnené, aby bol s rodinnou aspoň v telefonickom kontakte);

49.6 suma 30 Eur ako vreckové (1 Euro na 1 deň), z čoho si malolетý platí aj cestovné do školy, jedlo mimo stravovania v škole ako aj voľno-časové aktivity;

49.7 suma 5,60 Eur ako alikvotná mesačná časť nákladov na jednu osobu z celkovej sumy 16,80 Eur z titulu poplatku za internet a TV (pozn. súdu - vzhľadom na študijné zameranie malolétého je požiadavka na internetové pripojenie v domácnosti odôvodnená);

49.8 suma 2,08 Eur ako alikvotná mesačná časť poplatku za smeti z celkovej sumy poplatku 25 Eur na rok za jednu osobu v domácnosti;

49.9 suma 2,50 Eur ako alikvotná časť na mesiac z poplatku ZRPŠ (v sume 30 Eur na školský rok);

49.10 suma 1,66 Eur ako alikvotná časť na mesiac z ceny ISIC karty (20 Eur za rok)

49.11 suma 5 Eur ako alikvotná časť na mesiac zo sumy 60 Eur ako nákladov na bežné školské potreby (zošity, písacie potreby, odev a obuv do školy a iné školské potreby a pomôcky);

49.12 suma 5 Eur ako alikvotná mesačná časť platby na stužkovú (120 Eur za dva roky);

49.13 suma 20 Eur ako alikvotná mesačná časť nákladov na odevy a obuv (240 Eur ročne) pozn. súdu - špecifická veľkosť nohy č. 48 malolétého ako aj jeho výška viac ako 2 metre vyžadujú zvýšené náklady na odev a obuv.

50. Posledná vyživovacia povinnosť bola meritórne určená v súdnom konaní vedenom tunajším súdom pod sp.zn. 5P/301/2015 (rozsudok č.k. 5P/301/2015-216 zo dňa 01.12.2017) a to vo výške 130 Eur, kedy súd vychádzal zo zisteného stavu k 01.12.2017. Od vtedy uplynuli takmer dva roky a pomery sa podľa zistenia skutočného stavu súdom v tomto konaní zmenili - malolетý začal študovať na strednej škole v Banskej Bystrici s internátnou formou ubytovania; malolетý výrazne fyzicky dospieva - meria viac ako dva metre a vyžaduje zvýšené náklady na stravu, odievanie, obuv a opodstatnené sú tiež jeho požiadavky na kultúrne, športové a iné záujmové vyžitie. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojenie jeho hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.) ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa ako kultúrne a rekreačné potreby a pod. (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Cop/66/2012 zo dňa 23.08.2012, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 23CoP/17/2015 zo dňa 08.06.2015).

51. Vzhľadom na celkovú výšku priemerných nevyhnutných nákladov zistených súdom (325,86 Eur) sa navrhovateľkou požadovaná výška mesačného výživného 160 Eur (ako aj požiadavka na doplnenie výživného späť do sumy 160 Eur mesačne) súdu javí ako primeraná a odôvodnená, keďže nepredstavuje ani 50 % všetkých nákladov na malolétého I. a navyše navrhovateľka zabezpečuje aj osobnú starostlivosť o malolétého a otec malolétého od začiatku roka 2019 okrem platenia mesačného výživného 50 Eur nezabezpečuje starostlivosť o malolétého vôbec a nijak sa nepodieľa ani na ostatných nákladoch na malolétého - podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine súd pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Rovnako tak kolízny opatrovník vyslovil názor, že požadovaná suma výživného na malolétého marca je vzhľadom na predložené listinné dôkazy a na osobu malolétého I. primeraná.

52. Otec maloletého požadoval, aby sa súd podrobne oboznámil so spisovým materiálom z predchádzajúcich súdnych konaní, čo súd aj urobil. Z pripojeného súdneho spisu sp.zn. 5P/301/2015 súd zistil, že otec sa od navrhovateľky na prelome rokov 2017/2018 domáhal platenia mesačného výživného v sume až 250 Eur (č.l. 267 až 271 a č.l. 322 pripojeného spisu sp.zn. 5P/301/2015). V predmetnom konaní taktiež argumentoval tým, že ak súd neurčí výživné na maloletého I. aspoň vo výške 150 Eur, pôjde o diskrimináciu I. vzhľadom na výšku vyživovacej povinnosti v sume 150 Eur, ktorá bola súdom určená na dcéru I. (č.l. 193 až 196 pripojeného spisu sp.zn. 5P/301/2015). Vzhľadom na vyššie uvedené sa potom podľa názoru súdu nemôže ani otcovi maloletého javiť výška výživného 160 Eur ako neprimeraná.

53. Navrhovateľka ako aj otec maloletého I. majú obidvaja zákonnú vyživovaciu povinnosť voči svojim dvom deťom, pričom obaja sú povinní prispievať na výživu svojich detí nielen podľa svojich aktuálnych zárobkových pomerov a možností, ale v zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine aj podľa ich majetkových pomerov, pričom ich deti sa majú právo podieľať na životnej úrovni svojich rodičov. V tejto súvislosti preto súd konštatuje, že aktuálny zdravotný stav otca maloletého a jeho príjmy len z nemocenských dávok (ako ani ostatné dôvody, ktorými otec maloletého argumentoval) nemôžu byť prekážkou platenia výživného na maloletého I. v potrebnej výške, ak to majetkové pomery otca maloletého umožňujú.

54. Navrhovateľka deklarovala svoj príjem z podnikateľskej činnosti na úrovni 480 Eur netto mesačne. Z listinného dôkazu- daňové priznanie navrhovateľky za rok 2018 (č.l. 85 - 93) vyplýva možný priemerný zárobok ešte v nižšej sume, nakoľko v daňovom priznaní deklarované príjmy z činnosti za celý rok predstavujú sumu len 5 430 Eur (aliquotne na jeden mesiac suma 452,50 Eur), pričom z tejto sumy treba (okrem sumy 220 Eur, ktorú si mala navrhovateľka vyplácať) odpočítať aj náklady na podnikateľskú činnosť a odvodové povinnosti. Pokiaľ navrhovateľka celkové mesačné výdavky na maloletého I. vyčíslila na sumu 591 Eur a výdavky na dcéru I. sumu 445 Eur, tieto by logicky zo svojho mesačného príjmu 480 Eur (navýšeného o prídavky na deti cca 48 Eur) a pri výživnom 150 Eur od otca na dcéru I. a 50 Eur od otca na mal. I., nemohla pokryť. Navrhovateľka síce tvrdila, že jej pomáhajú rodičia a sestra (pozn. súdu - matematickým výpočtom vychádza suma takejto výpomoci cca 300 Eur mesačne), tieto tvrdenia však nepodložila relevantnými dôkazmi a vzhľadom na dôchodkový vek jej rodičov sa tieto tvrdenia zdajú ako málo pravdepodobné. Matka si však svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom plní a predmetom tohto konania je i.a. určenie výšky výživného, ktoré má platiť otec maloletého I., nakoľko mesačné výživné v sume 50 Eur je nielen podľa tvrdenia navrhovateľky, ale aj podľa názoru súdu, neprimerane nízke.

55. Z vykonaného dokazovania výsluchom navrhovateľky, výsluchom maloletého a z listinného dôkazu - kúpnej zmluvy na č.l. 77 až 79 vyplýva, že 13.02.2019 (necelý mesiac po začatí konania) rodičia maloletého predali rodinný dom s pozemkami, patriace do masy ich nevyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva, za kúpnu cenu 260 000 Eur, z ktorej po vysporiadaní záväzku a ľarchy z úveru (44 716,55 Eur) a sprostredkovateľskej odmeny (2 000 Eur) si zvyšné finančné prostriedky rovnomerne rozdelili tak, že obaja rodičia mali obdržať po 106 641,73 Eur. Z listinného dôkazu - výpis z účtu na č.l. 174 p.v. vyplýva, že predmetná suma 106 641,73 Eur bola na bankový účet otca maloletého I. pripísaná dňa 21.02.2019. Navrhovateľka obdržala predmetnú sumu na svoj bankový účet v dvoch tranžiach - sumu 76 641,72 Eur dňa 21.02.2019 a sumu 30 000 Eur dňa 12.03.2019 (listinný dôkaz na č.l. 238). Súd mal tak za preukázané, že obidvaja rodičia počas konania získali značnú časť finančných prostriedkov (každý v rovnakej sume 106 641,73 Eur).

56. Napriek vyššie uvedenému (otec získal vo februári 2019 z predaja domu a pozemkov 106 641,73 Eur) otec maloletého v celom priebehu konania (konanie začaté 16.01.2019) odôvodňoval ním tvrdenú (i) nemožnosť platiť výživné v požadovanej výške a (ii) nemožnosť dať sa zastúpiť právny zástupcom, nedostatkom finančných prostriedkov. Súd preto otca maloletého opakovane vyzýval (č.l. 242 a č.l. 295), aby vysvetlil, ako s finančnými prostriedkami z predaja rodinného domu a pozemkov naložil a aby o tom predložil dôkazy. Otec maloletého sa však obmedzil len na konštatovanie, že vyplatil „častočne všetky“ dlhy, ktoré mal z minulosti a o ktorých mala vedomosť aj navrhovateľka. Ktoré konkrétny dlhy, dlhy v akej sume a dlhy voči ktorým veriteľom otec maloletého odmietol uviesť, s odvolaním sa na ochranu osobných údajov (č.l. 343 a nasl.), čím porušil svoju povinnosť v zmysle § 32 CMP (účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení).

57. Pokiaľ by aj bolo pravdivé tvrdenie otca maloletého, že finančné prostriedky z predaja rodinného domu a pozemkov použil na uspokojenie jeho dlhov (čo nepreukázal a čo nezistil ani súd vykonaným

dokazovaním), súd konštatuje, že podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné (na maloleté dieťa) prednosť pred inými výdavkami rodičov a súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Navyiac, z listinných dôkazov - výpisy z bankových účtov otca maloletého vyplýva, že otec maloletého poukázal zo súkromného bankového účtu na svoj podnikateľský bankový účet len sumu 7 500 Eur (sumu 5 500 Eur dňa 22.02.2019 - č.l. 175- a sumu 2 000 Eur dňa 04.03.2019 - č.l. 176). Naopak, z listinného dôkazu na č.l. 176 p.v. vyplýva, že otec maloletého zo svojho súkromného účtu dňa 13.03.2019 vybral hotovostnú sumu 90 000 Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že otec maloletého odmietol predložiť dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia a úhrade jeho dlhov, mal súd za to, že tieto jeho tvrdenia sú účelové, takisto ako je účelový aj jeho výber hotovosti v sume 90 000 Eur, s cieľom, aby nebol preukázaný v konaní dostatok jeho finančných prostriedkov, tak ako neustále v konaní deklaroval. V tejto súvislosti súd podporne poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15CoP/8/2016 z 18.02.2016 vo vzťahu k edičnej povinnosti podľa ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré sa na otca maloletého ako rodiča vykonávajúceho podnikateľskú činnosť taktiež vzťahuje, podľa ktorého ustanovenia je povinný predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie, pričom ak si takúto povinnosť nesplní, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje až dvadsaťnásobok sumy životného minima (t.j. 4 204 Eur). Obdobne, podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou.

58. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, napriek aktuálnej práceneschopnosti otca maloletého a jeho aktuálny príjem (v priemere 250 Eur z nemocenských dávok), napriek jeho ďalším štyrom vyživovacím povinnostiam a napriek tomu, že sa stará o svojho otca, mal súd za to, že majetkové pomery otca mu umožňujú platiť výživné v požadovanej výške 160 Eur, keďže otec maloletého disponuje hotovosťou značeného rozsahu - dňa 13.03.2019 z bankového účtu vybral 90 000 Eur a nepredložil žiadne dôkazy, ktorými by relevantne zdôvodnil, že týmito prostriedkami už nedisponuje a pokiaľ ide o sumu 7 500 Eur, ktorú použil podľa listinných dôkazov na podnikateľské účely (prevodom na podnikateľský účet), tieto výdavky podľa Zákona o rodine nemajú prednosť pred vyživovacou povinnosťou voči maloletému I., ktorú si je otec maloletého povinný primárne plniť (rovnako ako voči ostatným svojim deťom).

59. Súd preto v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine na tieto majetkové pomery otca pri určení jeho vyživovacej povinnosti prihliadal - predmetná suma (minimálne 90 000 Eur) otcovi maloletého postačí ešte niekoľko rokov na to, aby si riadne plnil svoju vyživovaciu povinnosť nielen voči I., ale aj voči ostatným jeho deťom a tiež bude postačovať na to, aby zabezpečil nevyhnutné náklady na domácnosť svojej rodiny, deklarované otcom v priemernej mesačnej výške 163,16 Eur (mesačné náklady - zálohové platby na byt - SBD 138 Eur a SSE 12 Eur, štvorročné náklady - zálohové platby na byt - SPP 11 Eur a ročné náklady - smeti za 4 osoby 100 Eur a daň z bytu a garáže 25 Eur), vrátane nákladov na starostlivosť o svojho otca.

60. Súd vzhľadom na skutočnosti vyššie uvedené návrhu matky maloletého vyhovel a určil vyživovaciu povinnosť otca maloletého v sume 160 Eur mesačne a to od 17.01.2019 (od vykonateľnosti neodkladného opatrenia tunajšieho súdu, ktorým bol maloletý zverený matke) a súčasne zaviazal otca na doplatenie zameškaného výživného od 17.01.2019 do dňa súdneho rozhodnutia a to v lehote 30 dní od vykonateľnosti tohto rozsudku (podľa § 44 CMP sú rozsudky o výživnom vykonateľné už doručením), nakoľko mal súd za to, že majetkové pomery otca ku dňu súdneho rozhodnutia (podľa § 217 ods. 1 prvá veta CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia) splnenie tejto povinnosti v takejto lehote umožňujú (výrok III.)

61. Súd v tejto súvislosti konštatuje, že ak sa zdravotný stav otca maloletého nezmení k lepšiemu ani v budúcnosti a ak otec maloletého hodnoverne preukáže, že už finančnými prostriedkami nedisponuje a že ich použil (minul) na splnenie dôvodných povinností, výdavkov a nákladov, má možnosť domáhať sa z dôvodu zmeny pomerov zmeny súdneho rozhodnutia, týkajúceho sa určenia jeho vyživovacej povinnosti (§ 121 CMP a § 78 ods. 1 Zákona o rodine).

62. Navrhovateľka taktiež požadovala, aby súd rozhodol o tom, že si bude ona uplatňovať daňový bonus na maloletého I.. Vzhľadom na skutočnosť, že (i) došlo k zmene úpravy práv a povinností k maloletému (zmena osobnej starostlivosti o dieťa), pričom doposiaľ si daňový bonus uplatňoval otec maloletého,

(ii) keďže navrhovateľka je podnikateľkou, (iii) keďže otec maloletého deklaruje pre zlý zdravotný stav hroziaci invalidný dôchodok a tým pádom nemožnosť vykonávať podnikateľskú činnosť a (iv) keďže vzťahy medzi rodičmi maloletého sú vážne narušené a ich komunikácia nie je na požadovanej úrovni, súd považoval aj túto požiadavku navrhovateľky za opodstatnenú a preto rozhodol tak, ako je vo výroku V. tohto rozsudku uvedené.

63. Navrhovateľka sa v návrhu domáhala aj zaviazania otca na uhradenie rodinných prídavkov za obdobie, ktoré neoprávnene poberal. V tejto časti považoval súd návrh za neurčitý a nepreukázaný a to jednak vo vzťahu k požadovanej sume ako aj vo vzťahu k určeniu relevantného obdobia, naviac podľa názoru súdu v tejto časti návrhu navrhovateľke nepatrí ani aktívna legitímácia a preto v tejto časti súd žalobu zamietol (výrok VI.).

64. Nakoľko týmto rozsudkom dochádza k zmene úpravy rodičovských práv a povinností oproti určeniu v predchádzajúcom meritórnom rozhodnutí (rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/301/2015-216 zo dňa 01.12.2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/301/2015-241 zo dňa 08.01.2018, vo výroku I. a vo výroku II), súd rozhodol tak, ako je výroku VII. tohto rozsudku uvedené.

65. O trovách konania súd v zmysle § 57 CMP nerozhodoval, nakoľko návrh na priznanie nároku na náhradu trov konania nebol v konaní uplatnený žiadnym účastníkom konania (rodičia zhodne navrhli, aby súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu konania, čo súd nepovažoval za návrh v zmysle § 57 CMP).

66. Záverom súd považuje za potrebné uviesť, že rozhodnutie veci v neprítomnosti otca maloletého na pojednávaní nepovažoval za porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces ani za odňatie jeho Ústavou SR garantovaných práv, tak ako to otec maloletého deklaroval v sťažnosti a námietke zaujatosti voči zákonnému sudcovi (č.l. 249 - 250). Od začatia súdneho konania (16.01.2019) sa otec maloletého odvolával na svoj nepriaznivý zdravotný stav, kedy je od 08.01.2019 na PN a z tohto dôvodu nemôže nahliadnuť ani do súdneho spisu, ani sa zúčastňovať pojednávaní. Na pojednávaní navrhovateľka ako aj maloletý uviedli, že napriek oficiálnej PN otcovi maloletého nebránilo nič zúčastňovať sa rokovaní pri predaji rodinného domu s pozemkami (02/2019), ani účasti na podpisovaní kúpnej zmluvy u notára (13.02.2019) a naviac po predaji domu maloletý s otcom spoločne sťahovali otca s domu, kedy otec veci z domu fyzicky sám vynášal pred dom. Vzhľadom na tieto skutočnosti mal súd za to, že tvrdenie otca o nemožnosti nahliadnuť do súdneho spisu z dôvodu jeho PN je účelové. Súd opakovane otca maloletého poučoval, že v zmysle § 183 ods. 2 CSP od neho možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu. Otec maloletého však opäť účelovo tvrdil, že nemá finančné prostriedky na právneho zástupcu (napriek preukázanej skutočnosti, že získal z predaja rodinného domu viac ako 106 tis. eur). Taktiež účelovo tvrdil, že svoju partnerku (ktorá predtým podľa jeho vyjadrení osobne na súde podávala jeho podania) nemôže splnomocniť ani nahliadnutie do spisu, keďže si to neželá. Napriek účelovosti konania otca maloletého mu súd všetky podania, zápisnice a iné listiny doručoval aj e-mailovou formou. Súd poskytoval otcovi dostatok priestoru na realizáciu jeho procesných práv, opakovane ho vyzýval na oznámenie a preukázanie podstatných skutočností. V tejto súvislosti súd poukazuje na ust. čl. 5 CSP, podľa ktorého zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Keďže sám otec maloletého uviedol, že prognóza jeho zdravotná stavu je neistá, súd v súlade s požiadavkami Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj Ústavného súdu SR (napr. II ÚS 2/01) na mimoriadnu starostlivosť z hľadiska rýchlosti konania (aktuálna požiadavka na rozhodnutie vo veci starostlivosti o maloleté deti je 6 mesiacov) nemohol ďalej čakať na to, kedy a či vôbec sa zdravotný stav otca maloletého zlepší natoľko, aby sa mohol pojednávania zúčastniť. Takéto neurčité oddaľovanie rozhodnutia vo veci by nebolo najmä v záujme maloletého, kedy výživné v sume 50 Eur, ktoré otec platí v zmysle neodkladného opatrenia, nie je ani primerané a ani postačujúce na pokrytie nevyhnutných výdavkov maloletého. Je tiež podstatné, že otec maloletého súhlasil s konaním a rozhodnutím v jeho neprítomnosti (č.l. 441).

67. Taktiež za potrebné súd považoval vyjadriť sa ku konštatovaniu otca, že nechápe dôvod predvolania maloletého na pojednávanie. V prvom rade to bol samotný otec, ktorý žiadal, aby maloletý slobodne svoj názor prezentoval na pojednávaní pred súdom. V zmysle Zákona o rodine (§ 43) má maloletý právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti (pozn.súdu - maloletý má 16 rokov). Záujem maloletého je podľa čl. 5 Zákona o rodine

prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Nakoľko (i) bol maloletý v priebehu posledných rokov zverený rôzne do starostlivosti oboch rodičov a svoj názor, komu má byť zverený, v priebehu minulých rokov opakovane zmenil a nakoľko (ii) súd považoval vzhľadom na časový odstup niekoľkých mesiacov medzi prvým pojednávaním (20.03.2019, kedy bol vykonaný s maloletým neformálny pohovor) a tretím pojednávaním (06.11.2019, na ktorom súd vykonal jeho výsluch) za potrebné (a) opätovne zistiť a overiť skutočnú vôľu maloletého komu má byť zverený a (b) taktiež súd považoval za nevyhnutné zisťovať aj skutočné potreby a výdavky na maloletého samotným výsluchom maloletého, súd predvolal na pojednávanie dňa 06.11.2019 aj maloletého.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Zvolen, písomne v dvoch vyhotoveniach. Podľa § 362 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde, ktorým je Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 CSP).

Podľa § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 CMP).

Rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery (§ 121 CMP).